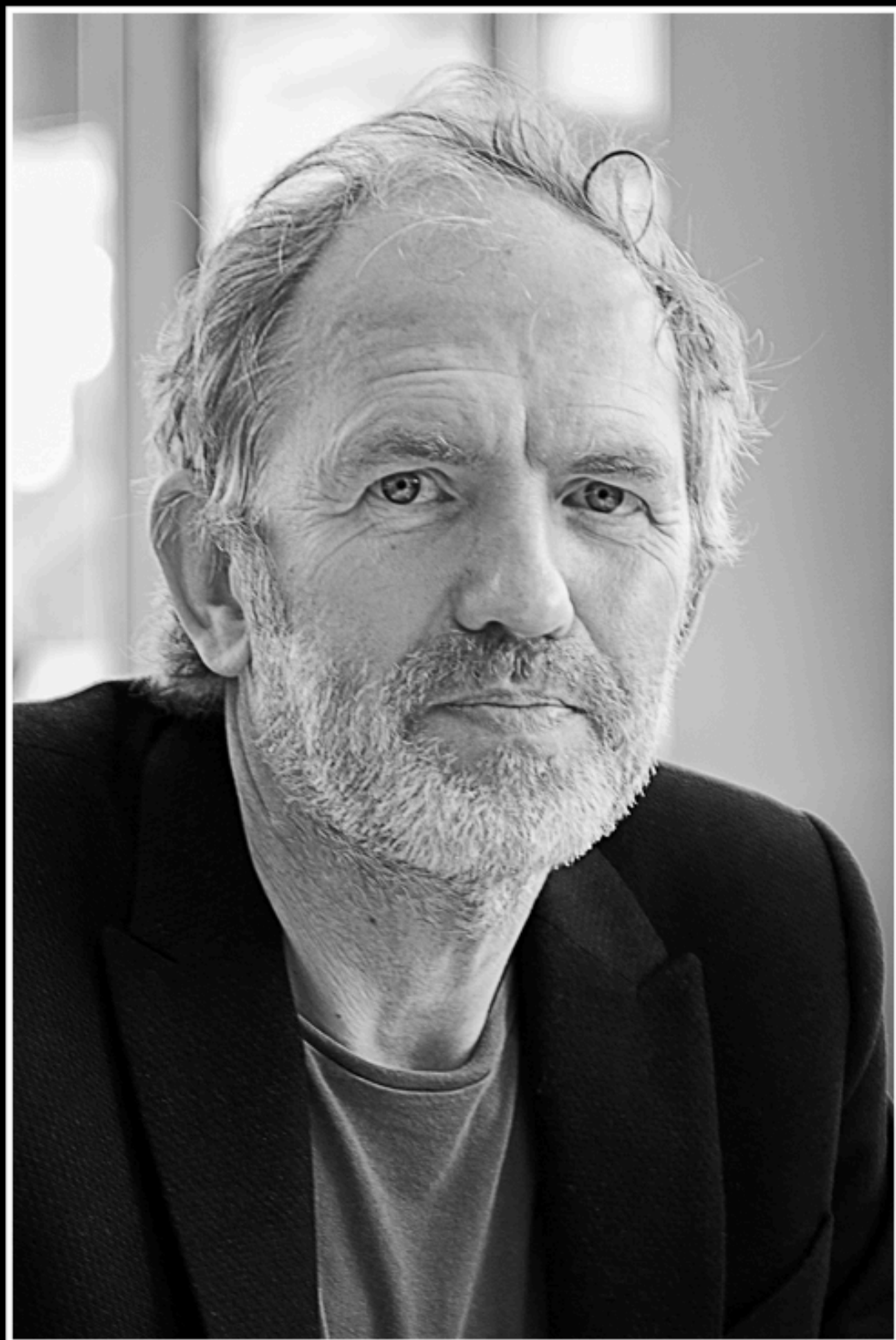

ANTON CORBIJN

HOLLANDS DEEP / 1-2-3-4

GEMEENTEMUSEUM & FOTOGRAFIE MUSEUM, DEN HAAG

Anton Corbijn is een Nederlandse fotograaf, die bekend is geworden door foto's van (internationale) artiesten, in de breedste zin van het woord. Van acteurs tot muzikanten, van schrijvers tot kunstenaars: nagenoeg alles heeft hij in pakweg 40 jaar wel voor zijn lens gehad. Naast fotograaf is Corbijn actief als regisseur, grafisch ontwerper, art director en decor ontwerper. Ondanks alle nationale en internationale successen, aandacht en tentoonstellingen, blijft de man onder alle omstandigheden uiterst vriendelijk, kalm en nuchter. Na het publiceren van zijn eerste foto in 1972, is Corbijn uitgegroeid tot een van de belangrijkste beeldmakers en –vormers van de populaire cultuur van zijn generatie. Tevens geldt hij als een internationaal voorbeeld voor vele fotografen, ontwerpers en art directors.

In 2015 zijn er twee musea welke tegelijk een tentoonstelling hebben gewijd aan de beroemde fotograaf. Allereerst is daar het Gemeentemuseum Den Haag: een museum voor moderne kunst, kunstnijverheid, mode en muziekinstrumenten. De collectie van het Gemeentemuseum biedt een overzicht van de Nederlandse kunst sinds het begin van de 19e eeuw, aangevuld met karakteristieke voorbeelden van kunst die in dezelfde periode in andere landen is ontstaan. Zo bezit het museum schilderijen van onder andere Piet Mondriaan, Pablo Picasso, Claude Monet en Francis Bacon. Daarnaast is er het naastgelegen Fotomuseum (tevens onderdeel van het Gemeentemuseum). Deze bestaat sinds 2002, en organiseert per jaar zo'n zes tentoonstellingen. Hierin komen de meest uiteenlopende periodes, disciplines en genres van de fotogeschiedenis aan bod, waarbij opvalt dat het mensbeeld centraal staat.

HOLLANDS DEEP: EEN BIJZONDERE INKIJK IN EEN INDRUKWEKKEND DEUVRE.

In het Gemeentemuseum bevindt zich de grootste tentoonstelling van Corbijn. Hollands Deep geeft een tijdsbeeld weer, van Corbijn's eerste portretten in de jaren zeventig, tot aan diens recente films.

Als startpunt van de tentoonstelling fungeren de grofkorrelige zwart-witfoto's van musici uit de jaren '70 en '80. In latere series zien we hoe hij steeds zijn grenzen verlegt door nieuwe thema's te kiezen en te experimenteren met technieken en materialen.

Wat veel mensen (onterecht en gehaast) concluderen, is dat Corbijn alleen maar in zwart-wit fotografeert. Niets is minder waar! Met het maken van lith-prints in 1989 wijkt hij af van zijn (vermeende) consequente zwartwit werk. Dit heeft zowel betrekking tot toon, vorm en ook gedeeltelijk qua inhoud. Corbijn heeft namelijk zijn onderwerp keuzes naast musici uitgebreid naar acteurs, regisseurs, schrijvers en modellen.

Rond de eeuwwisseling keert Corbijn met de serie *Inwards and Onwards* weer terug naar zwart- witportretten maar nu van voornamelijk beeldend kunstenaars die hem inspireren, zoals Damian Hirst, Jeff Koons (foto hieronder) en Ai WeiWei.

Dat Anton Corbijn naast veel talent ook nog eens een goed gevoel voor humor blijkt te hebben, wordt wel duidelijk in de serie *a.somebody. Verkleed als onder andere* muzikanten als Jimi Hendrix, Bob Marley, Kurt Cobain, Janis Joplin en John Lennon portretteert Corbijn zichzelf in zijn geboortedorp Strijen.

1-2-3-4: SPEELSE DOCUMENTATIE VAN ONSCHATBARE WAARDE

In de tentoonstelling *1-2-3-4* komt het fotografisch aspect van Corbijn naar voren, wat hem bij het grote publiek zo bekend maakt: muziek. In het verrassend kleine Fotomuseum, waar de belichting soms de afbeeldingen wat verstoort, is de gehele eerste verdieping gewijd aan Corbijns werk als muziekfotograaf.

Als toeschouwer vergaapt men zich aan foto's van onder andere The Rolling Stones, Nirvana, Johnny Cash en Arcade Fire. In de omvangrijke tentoonstelling (ruim 300 foto's) wordt duidelijk hoeveel invloed het werk van Corbijn heeft op de internationale muziek- en portretfotografie.

Dit zit hem voor een groot gedeelte in de lengte van de samenwerkingen die hij heeft met zangers en bands. Zo werkt hij al sinds de jaren tachtig samen met U2 en Depeche Mode. Daarnaast valt de creatieve en eigenzinnige manier waarop hij sinds de jaren zeventig artiesten vastlegt op. Zo weet hij in zijn foto's de geportretteerden te ontmaskeren zodat we een andere kant van ze te zien krijgen. Zo heb ik lang naar een serie foto's gekeken van Metallica, zonder ook maar door te hebben dat zij het zijn. Soms geeft Corbijn artiesten juist letterlijk een masker, zoals hij doet met onder meer The Rolling Stones, U2 en Arcade Fire. Dit heeft een mysterieuze en mythische uitstraling tot gevolg.

Eindoordeel: een unicum binnen de fotografie

Met het tweeluik Hollands Deep / 1-2-3-4 wordt maar weer eens duidelijk wat voor een ongelooflijk succes, oeuvre en tijdsbeeld Anton Corbijn heeft weten vast te leggen. In de voor ons geselecteerde foto's vliegt er veertig jaar geschiedenis voorbij, waarin muzikanten, acteurs en kunstenaars aan bod komen. Kleur, zwart-wit, humor en ongeloof: alles komt op de toeschouwer af. Met dit unicum, zowel op het gebied van tentoonstellingen als fotografie, is dit tweeluik een must voor een ieder die houdt van (portret)fotografie, muziek, film, kunst en geschiedenis.

Tekst: Mike Warrink

Fotografie: NCO Photography